

Projekt Zarządu Powiatu
Warszawskiego Zachodniego
z dnia 2023 roku

UCHWAŁA NR / / 2023
RADY POWIATU WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO
z dnia 2023 roku

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Jan Zychliński

**w sprawie aktualizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu
Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 1526 z późn. zm.), art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 901 z późn. zm.) art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 1249) w związku z ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r., poz. 535) Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się aktualizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030.

2. Aktualne brzmienie Powiatowego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Warszawskiego Zachodniego

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opracował:

Sprawdził:

ADWOKAT

Jerzy Truszkowski
WAW/Adw/2282

DYREKTOR

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Barbara Gębala

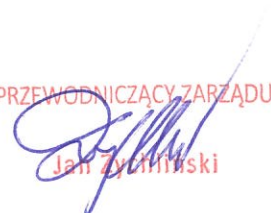
Uzasadnienie

W dniu 22 czerwca 2023 roku wchodzi w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadziła szereg zmian w dotychczas obowiązujących przepisach, między innymi nadając w/w ustawie nowy tytuł.

W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały w celu dostosowania zapisów Powiatowego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030 do aktualnie obowiązujących zapisów ustawowych.

Jednocześnie proponuje się dokonanie aktualizacji podstaw prawnych przedmiotowego Programu.

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Jan Zychliński

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony
Osób Doznających Przemocy Domowej
Dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021– 2030

Ożarów Mazowiecki,
22 czerwca 2023 roku

SPIS TREŚCI

<u>I.</u>	<u>WSTĘP</u>	5
<u>II.</u>	<u>PODSTAWA PRAWNA</u>	6
<u>III.</u>	<u>PRZEMOC DOMOWA – CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA</u>	7
<u>IV.</u>	<u>SKUTKI PRZEMOCY DOMOWEJ</u>	10
<u>V.</u>	<u>DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE WARSZAWSKIM ZACHODNIM</u>	11
<u>VI.</u>	<u>CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU</u>	15
<u>VII.</u>	<u>ADRESACI PROGRAMU</u>	15
<u>VIII.</u>	<u>HARMONOGRAM DZIAŁAŃ</u>	16
<u>IX.</u>	<u>MIEJSCE I CZAS REALIZACJI</u>	17
<u>X.</u>	<u>REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU</u>	17
<u>XI.</u>	<u>FINANSOWANIE PROGRAMU</u>	18
<u>XII.</u>	<u>MONITOROWANIE EFEKTÓW REALIZACJI ZADAŃ</u>	18

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej* (Dz.U.2021 poz. 1249 ze zm.) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej należy do zadań własnych powiatu.

Celem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021 - 2030 (zwanym dalej: Programem) jest ograniczenie zjawiska przemocy domowej i skuteczna pomoc osobom jej doznającym. Dokument dedykowany jest w szczególności mieszkańcom Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Do zadań programu należy: wprowadzenie w życie działań, mających na celu podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc, promowanie bezpiecznych metod wychowawczych, zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, realizację programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2023-2030 opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim jest w znacznej części kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2014 – 2020 oraz programu na lata 2021-2030 przed wejściem w życie Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535).

II. PODSTAWA PRAWNA

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021 – 2030 oparty jest głównie na założeniach:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.,
(tj. Dz. U. 2009r., Nr 114, poz. 946 ze zm.)
- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(Dz.U. 2021 poz. 1249 ze zm.)
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym
(tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.)
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
(tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)
- ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy
(tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.)
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny
(tj. Dz.U. 2022 r. poz. 1138 ze zm)
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. 2011 nr 50 poz. 259)
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz.U. 2011 nr 81 poz. 448)

Zgodnie z art. 6 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

III. PRZEMOC W RODZINIE – CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA

Przemoc jest zjawiskiem, stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią stron: osób doznających przemocy, świadków, osób stosujących przemoc. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa przemoc, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przy czym „osobą doznającą przemocy” w rozumieniu ww. ustawy określamy małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich

małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa, a także małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec ww. osób. Natomiast osobą stosującą przemoc domową określamy pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec ww. osób, a świadkiem przemocy domowej osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Z perspektywy psychologicznej przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. O przemocy domowej mówimy, gdy wystąpią 4 przesłanki:

1. intencjonalność działania – przemoc jest zamierzonym działaniem i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby, bez względu na jej potrzeby.
2. nierównomierne siły – jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą - jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i w wymiarze tej przewagi oddziałuje na osobę słabszą, celem wymuszenia podporządkowania. Jest to klucz w definicji przemocy, odróżniający agresję od przemocy. Dziecko jest osobą w stosunku do której występuje przewaga sił w każdej w w/w kategorii.
3. naruszane są prawa i dobra osobiste – osoba stosująca przemoc wykorzystując przewagę sił narusza podstawowe prawa i dobra osobiste drugiej osoby (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.)
4. powoduje cierpienie i ból – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej osoby na poważne szkody fizyczne i psychiczne.

Przemoc domowa może mieć postać:

- przemocy fizycznej – rozumianej jako wszelkiego rodzaju działania bezpośrednio z użyciem siły powodujące uszkodzenie ciała np. popychanie, duszenie, przytrzymywanie, policzkowanie, bicie, kopanie, szarpanie, wykręcanie rąk itp.
- przemocy psychicznej – rozumianej jako działania wykorzystujące świadome wpływanie jednej osoby na drugą, w szczególności na jej sposób myślenia, postępowanie, sposób życia drugiej osoby bez jej przyzwolenia, poprzez: wyśmiewanie (poglądów, wyznania, pochodzenia itp.), wyzywanie, poniżanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, krytykowanie, kontrolowanie, izolowanie (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), wmawianie choroby psychicznej, ciągle niepokojenie itp. W odniesieniu do dzieci określa się ją mianem przemocy

emocjonalnej jako rozmyślne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej, zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka, np.: odrzucenie emocjonalne, nadmierne oczekiwania, chorobliwa nadopiekuńczość, deprecjonowanie osiągnięć. Przemoc psychiczna jest najczęściej występującą formą przemocy i jest bardzo trudna do udowodnienia.

- przemoc seksualna - to wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych, np. wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych form współżycia seksualnego, gwałt, demonstrowanie zazdrości, wyśmiewanie ciała, krytyka zachowań seksualnych itp. Wykorzystanie seksualne dziecka ma miejsce wówczas, gdy dziecko włączane jest w aktywność seksualną, której nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, lub do której nie dojrzało i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób.

- przemoc ekonomiczna - ma na celu uzależnienie finansowe od osoby stosującej przemoc, np. ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, zaciąganie kredytów wbrew woli współmałżonka itp.,

- zaniedbanie – to naruszenie obowiązku opieki ze strony osób bliskich. W stosunku do dziecka zaniedbanie obejmuje nie zapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej. Obejmuje brak odpowiedniego schronienia, bezpieczeństwa, odżywiania w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom i w konsekwencji powodujące lub mogące spowodować uszczerbek na zdrowiu dziecka lub zaburzenie rozwoju psychicznego, moralnego lub społecznego. Wyróżnia się zaniedbanie fizyczne (zdrowotne, ekonomiczne), emocjonalne, edukacyjne (intelektualne). Zaniedbanie najczęściej dotyczy dzieci, osób starszych, niepełnosprawnych, chorych.

Przemoc w rodzinie nie jest zdarzeniem jednorazowym – charakteryzuje ją cykliczne powtarzanie się. Specjaliści zajmujący się problematyką przemocy w rodzinie wyróżniają w cyklu przemocy wobec bliskich trzy następujące po sobie fazy:

1. Faza narastającego napięcia

Początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. W tej fazie osoba stosująca przemoc jest najczęściej poirytowana, napięta, drażliwa, bywa również agresywna. Osoba doznająca przemocy stara się skoncentrować swoją uwagę i energię na różnych działaniach, które pozwoliłyby uniknąć

awantury. Ma nadzieję, że różne działania, jakie podejmie, spowodują uniknięcie kolejnej fazy; zaczyna czuć się odpowiedzialna za zachowanie osoby stosującej przemoc.

2. Faza ostrej przemocy

W tej fazie następuje wybuch agresji. Osoba stosująca przemoc znajduje w zachowaniu, działaniu drugiej strony pretekst do wywołania awantury. Używa przemocy fizycznej, psychicznej i innych jej form. Osoba doznająca przemocy może być wtedy pobita, poniżona, a nawet może być zagrożone jej życie. Może odczuwać przerażenie, złość, wstyd, bezradność. W tej fazie osoba doznająca przemocy najczęściej decyduje się na szukanie pomocy – wzywa Policję, pogotowie, informuje o sytuacji rodzinę.

3. Faza miodowego miesiąca

To czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło; próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, często zapewnia, że nie pamięta, co miało miejsce. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i, że przemoc była jedynie incydentem i, że nigdy się nie powtórzy. W tej fazie osoba doznająca przemocy czuje się znowu kochana, spełniają się jej marzenia o miłości i szczęśliwym związku. W takiej atmosferze często wycofuje się z działań, mających na celu zatrzymanie przemocy domowej, wierząc, że ta faza utrzyma się trwale. Takie działania powodują, że osoba stosująca przemoc może czuć się bezkarna i, że następnym razem znowu jakoś sobie poradzi i uzyska przebaczenie.

Niestety faza miodowego miesiąca przemija i wkrótce znowu rozpoczyna się pierwsza faza narastającego napięcia. Przemoc w następnych cyklach na ogół jest bardziej gwałtowna, a faza miesiąca miodowego krótsza.

IV. SKUTKI PRZEMOCYDOMOWEJ

Przemoc domowa niesie za sobą zarówno bezpośrednie szkody dla zdrowia fizycznego, jak i psychicznego. Do najczęściej występujących konsekwencji doznawania przemocy należą:- obrażenia ciała,

- choroby somatyczne związane ze stresem,
- przygnębienie, smutek, obojętność,
- stany lękowe, labilność emocjonalna, zespół stresu pourazowego,
- nieufność, poczucie zagrożenia,
- niska samoocena,
- kłopoty ze snem, koszmary nocne,

- zwiększone spożycie środków psychoaktywnych,
- zaprzeczanie, obwinianie się, wyuczona bezradność.

U dzieci, wobec których stosowana jest przemoc jej skutki mogą ujawnić się również wiele lat później, w okresie młodzieńczym i dorosłym. Odroczone skutki przemocy domowej u dzieci mogą objawiać się różnymi formami niedostosowania społecznego: ucieczkami z domu, wagarowaniem, udziałem w nieformalnych grupach młodzieżowych, uzależnieniami, przestępczością, agresją i stosowaniem przemocy.

V. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE WARSZAWSKIM ZACHODNIM

Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze Powiatu Warszawskiego Zachodniego, przeprowadzona została na podstawie danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej z siedmiu gmin Powiatu, tj. gminy: Błonie, Izabelin, Kampinos, Leszno, Łomianki, Ożarów Mazowiecki, Stare Babice. Na terenie każdej gminy Powiatu Warszawskiego Zachodniego działa Zespół Interdyscyplinarny, do zadań którego należy diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Tabela 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w gminach na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego w latach 2018-2022.

Gmina	Rok	Ogółem	Ogółem w latach 2018-2022
Błonie	2018	47	181
	2019	43	
	2020	9	
	2021	54	
	2022	28	
Izabelin	2018	13	60
	2019	16	
	2020	9	
	2021	10	
	2022	12	
Kampinos	2018	6	26
	2019	4	
	2020	4	

	2021	9	
	2022	3	
Leszno	2018	12	72
	2019	15	
	2020	13	
	2021	27	
	2022	5	
Łomianki	2018	21	137
	2019	36	
	2020	20	
	2021	34	
	2022	26	
Ożarów Mazowiecki	2018	19	85
	2019	19	
	2020	13	
	2021	13	
	2022	21	
Stare Babice	2018	18	115
	2019	20	
	2020	18	
	2021	25	
	2022	34	

Jak wynika z Tabeli 1 najczęściej procedur „Niebieskiej Karty” w diagnozowanym okresie wszczęto w gminie Błonie (181), dalej kolejno w gminie Łomianki (137), gminie Stare Babice (115), gminie Ożarów Mazowiecki (85), gminie Leszno (72), gminie Izabelin (60) i w gminie Kampinos 26. Najmniej procedur „Niebieskie Karty” w latach 2018-2022 zostało wszczętych w gminie Kampinos. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z ankiety gmina Kampinos wskazała częstotliwość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz współpracę pomiędzy przedstawicielami różnych podmiotów publicznych i prywatnych, w tym z NGO jako najlepiej sprawdzające się praktyki w przeciwdziałaniu przemocy domowej na w/w terenie. Najwięcej procedur „Niebieskiej Karty” wszczęto w gminie Błonie. Wiąże się to również z dużą liczbą mieszkańców, w porównaniu do gmin ościennych.

Tabela 2. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego z podziałem na poszczególne lata.

Rok	Ogółem
2018	136
2019	153
2020	86

2021	172
2022	129

Jak wynika z Tabeli 2. najczęściej procedur „Niebieskie Karty” w gminach na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego zostało wszczętych w roku 2019 (153), w porównaniu z rokiem 2018 – o 17 więcej. Analiza danych z roku 2020, a więc w okresie kiedy sytuacja epidemiologiczna w kraju wymusiła pozostanie w domach całych rodzin – nie wykazała drastycznego zwiększenia wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” na terenie całego powiatu, ale już w kolejnym roku 2021 odnotowano najwięcej procedur NK w analizowanych latach 2018-2022. Rok 2022 przyniósł spadek w porównaniu z rokiem 2021, 2019 i 2018. Analiza danych z lat 2018-2022 pokazuje różnice pomiędzy liczbą wszczętych procedur Niebieskich Kart w poszczególnych powiatach: najwięcej procedur NK zostało zgłoszonych w gminie Błonie (181), a najmniej w gminie Kampinos (26). Porównując wyniki uzyskane z każdej Gminy w rozbiciu na lata 2018-2022 gmina Błonie w każdym roku odnotowuje najwięcej procedur, a gmina Kampinos najmniej z terenu PWZ.

Tabela 3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w gminach na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego w latach 2018-2023 uwzględnieniem płci osób doznających przemocy.

Gmina	Rok	Ogółem	w tym:		
			kobiety	mężczyźni	dzieci
Błonie	2018	47	19	6	22
	2019	43	19	5	19
	2020	9	5	0	4
	2021	54	20	8	26
	2022	28	17	2	9
Izabelin	2018	13	12	11	3
	2019	16	14	10	3
	2020	9	7	8	2
	2021	10	9	1	0
	2022	12	12	0	0
Kampinos	2018	6	6	0	0
	2019	4	3	0	1
	2020	4	3	1	0
	2021	9	8	1	0
	2022	3	2	1	0
Leszno	2018	12	11	1	0
	2019	15	14	1	0
	2020	13	12	0	1

	2021	27	16	6	5
	2022	5	4	0	1
Łomianki	2018	21	16	2	4
	2019	36	20	2	20
	2020	20	15	2	7
	2021	34	22	2	10
	2022	26	18	1	7
Ożarów Mazowiecki	2018	19	15	0	4
	2019	19	11	1	7
	2020	13	9	0	4
	2021	13	10	2	1
	2022	21	18	2	1
Stare Babice	2018	18	18	0	0
	2019	20	16	0	4
	2020	18	16	0	2
	2021	25	17	4	4
	2022	34	17	4	13

Analiza powyższych danych z Tabeli 3 wskazuje, iż kobiety i dzieci najczęściej doświadczają przemocy domowej na terenie Powiatu. W żadnej z gmin nie zanotowano przewagi mężczyzn doświadczających przemocy domowej. Najwięcej przypadków przemocy w stosunku do dzieci w analizowanych latach zarejestrowano w gminach Błonie i Łomianki, a najmniej w gminie Kampinos.

Tabela 4. Liczba kobiet i dzieci, korzystających ze schronienia w Domu Samotnej Matki w Laskach w latach 2018-2022, w związku z doświadczaną przemocą domową.

Rok	Ogółem	w tym:	
		kobiety	dzieci
2018	9	4	5
2019	10	5	5
2020	9	3	6
2021	19	5	14
2022	14	5	9

Dane z Tabeli 4 pokazują, że zjawisko przemocy domowej występuje na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Liczba osób korzystających ze schronienia w Domu Samotnej Matki w latach 2018-2022 utrzymuje się na zbliżonym poziomie oprócz roku 2021, w którym odnotowano duży wzrost osób objętych ww. pomocą.

VI. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Podstawowym celem Programu jest zwiększenie skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zapewnienie wsparcia i specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, głównie w obszarze psychologicznym i prawnym, oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Ważnym punktem Programu jest szeroko rozumiana profilaktyka i edukacja, mająca na celu zwiększenie świadomości społeczności Powiatu Warszawskiego Zachodniego, dotycząca zjawiska przemocy domowej – jej przyczyn, mechanizmów oraz skutków.

Istotnym założeniem Programu jest promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych wykluczających użycie jakichkolwiek form przemocy.

W celu zwiększenia skuteczności w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej przewidziane jest podjęcie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dedykowanych osobom stosującym przemoc domową.

Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań ujętych w Programie będzie możliwe dzięki wzmacnianiu kompetencji zawodowych osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Powyższe cele i założenia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021 – 2030 pozwalają przypuszczać, że jego realizacja przyczyni się do zwiększenia świadomości społeczności lokalnej o zjawisku przemocy domowej oraz wpłynie na poprawę sytuacji rodzinnej wielu mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program dedykowany jest w szczególności do mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego, a zwłaszcza do:

- osób doznających przemocy domowej, w tym: dzieci, młodzieży, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych czy niepełnosprawnych,

- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób zagrożonych przemocą domową,
- przedstawicieli władz lokalnych, instytucji oraz służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zakłada następujące kierunki działań:

- dalszą diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu,
- budowanie systemu wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz będących jej świadkami, poprzez zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz socjalnego na terenie Powiatu,
- współpraca podmiotów zobligowanych do pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- kształtowanie postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, informacyjne.
- dostęp do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji do zmian w przepisach prawnych,

Działanie	Podmiot odpowiedzialny	Wskaźnik realizacji	Czas realizacji/częstotliwość
Diagnozowanie zjawiska przemocy	PCPR, poszczególne OPS	Statystyki ujęte w Sprawozdaniu	Coroczne sprawozdanie do 31 marca
Zwiększenie dostępności do poradnictwa - prawnego - psychologicznego - socjalnego	PCPR, poszczególne OPS, Dom Samotnej Matki	Ilość odbytych porad, ilość udzielonych schronień	Przez czas realizacji Programu

Współpraca podmiotów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Ilość spotkań poszczególnych Zespołów	Przez czas realizacji Programu
Kształtowanie postaw społeczności lokalnej	PCPR, poszczególne OPS, <i>szkoły</i>	Ilość akcji informacyjnych na terenie Powiatu, Ilość przeprowadzonych Warsztatów Umiejętności Wychowawczych	Przez czas realizacji Programu
Dostęp do programu korekcyjno-edukacyjnego	PCPR, realizatorzy programu	Ilość przeprowadzonych programów	W zależności od potrzeb społeczności lokalnej
Profesjonalizacja kadr	PCPR, poszczególne OPS	Odbyte kursy, szkolenia, warsztaty, konferencje	Przez cały czas realizacji Programu

IX. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI

Działania w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2023 – 2030 dedykowane są do mieszkańców siedmiu gmin, wchodzących w skład Powiatu Warszawskiego Zachodniego, tj. gminy Błonie, Izabelin, Kampinos, Leszno, Łomianki, Ożarów Mazowiecki oraz Stare Babice.

Zaplanowane działania będą wdrażane w formie ciągłej, adekwatnie do aktualnego zapotrzebowania mieszkańców Powiatu i są przewidziane na lata 2021 – 2030.

X. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030 będzie realizowany przez powiatowe instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz gminne jednostki samorządu terytorialnego wraz z ich jednostkami organizacyjnymi. Program zakłada współpracę następujących instytucji i służb:

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim
 - Ośrodków Pomocy Społecznej w poszczególnych gminach,
 - Policji,
 - Straży Miejskiej,
 - Sądów, Prokuratury oraz kuratorów zawodowych i społecznych,
 - Powiatowego Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych,
 - Szkół i przedszkoli,
 - Placówek służby zdrowia,
 - Mediów,
 - Organizacji pozarządowych,
- oraz społeczności lokalnej.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030 realizowany będzie ze środków własnych Powiatu, dotacji z budżetu państwa, a także pozyskanych środków zewnętrznych – z grantów, konkursów, funduszy unijnych, strukturalnych.

XII. MONITOROWANIE EFEKTÓW REALIZACJI ZADAŃ

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację, tj. danych własnych PCPR oraz danych pozyskanych od innych podmiotów dedykowanych do pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ujętych w Programie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim będzie przedstawiać Radzie Powiatu sprawozdanie do 31 marca każdego roku, wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności PCPR. Dane te, a także wnioski składane przez zaangażowane podmioty mogą stanowić podstawę do aktualizowania zapisów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030.